तथान्याययुक्तं ननिनीषतिस्मननेतुमैच्छत् ॥ अतएवास्यानिवर्तने निवर्तनरूपप्रयोजननिमित्तं वनवासस्य दुःखतां दुःखजनकतांप्रति सत्संभवत् बहुहेतुजातमुवाचेत्यर्थः॥ ॥ २४ ॥ इतिरामाभिरामे०रा०वा०आ०अ०सप्तविंशःसर्गः ॥ २७॥ ॥७॥ ॥७॥ ॥७॥ सइति ॥ ननेतुंकुरुतेबुद्धिं ननेतुंकुरुतइव ॥ १ ॥ २ ॥ महाकुलीनेत्याद्युक्तिः स्ववाक्यांगीकारप्रयोजना ॥ इहैवस्थित्वा यथामे ममनसः सुखंभवति तथा मदागमनमुद्दिश्य स्वधर्मंचर धर्ममेवाचर.॥ ३ ॥ हियतोवने बहवोदोषाः क्लेशाअतो मदुक्तंकार्यमित्यन्वयः ॥ ४ ॥ कांतारं गहनत्वात्दुष्प्रवेशं वनं बहुदोषमित्यभिधीयतइतियोजना ॥ सीतेइति कलत्रनामग्रहणमपि दुःखाकुलचित्तत्व

तथाब्रुवाणामपिधर्मवत्सलांनचस्मसीतांनृवरोनिनीषति ॥ उवाचचैनांबहुसन्निवर्तनेवनेनिवासस्यचदुःखितांप्रति ॥ २४॥इत्यार्षे०श्रीरा०वा०आ०अ०सप्तविंशःसर्गः॥ २७॥ ॥७॥ ॥७॥ सएवंब्रुवतींसीतांधर्मज्ञांधर्मवत्सलः ॥ ननेतुंकुरुतेबुद्धिंवनेदुःखानिचिंतयन्॥ १ ॥ सांत्वयित्वाततस्तांतुबाष्पदूषितलोचनां ॥ निवर्तनार्थेधर्मात्मावाक्यमेतदुवाचह ॥ २॥ सीतमहाकुलीनासिधर्मेचनिरतासदा॥इहाचरस्वधर्मंत्वंयथामेमनसःसुखं ॥ ३॥ सीतेयथात्वांवक्ष्यामितथाकार्यंत्वयाऽबले॥वनेदोषाहिबहवोवसतस्तान्निबोधमे॥ ४॥ सीतेविमुच्यतामेषावनवासकृतामतिः॥ बहुदोषंहिकांतारंवनमित्यभिधीयते॥ ५॥ हितबुद्ध्याखलुवचोमयैतदभिधीयते॥ सदासुखंनजानामिदुःखमेवसदावनं॥ ६॥ गिरिनिर्झरसंभूतागिरिनिर्दरिवासिनां॥ सिंहानांनिनदादुःखाःश्रोतुंदुःखमतोवनं॥ ७॥ क्रीडमानाश्चविस्रब्धामत्ताःशून्येतथामृगाः॥ दृष्ट्वासमभिवर्तंतेसीतेदुःखमतोवनं ॥ ८॥ नाटनेन नदोषाय ॥ ५॥ हितबुद्ध्या एतदभिधीयते नतुत्वद्भरणादिप्रयासोपाधिनेत्यर्थः ॥ सदा सर्वकाले सुखं वनेनास्ति सुखंसुखदंनभवति किंतु दुःखंदुःखदमेवेत्येव जानामि निश्चिनोमि ॥६॥ गिरिनिर्झरागिरिनद्यस्तन्निनदैःसंभूताः प्रभूताः गिरिनिर्दरिवासिनां सिंहानां निनदाः श्रोतुंदुःखायातोवनंदुःखं दुःखजनकं ॥ ७॥ विस्रब्धाः निःशंकाः दृष्ट्वा मनुष्यं दृष्ट्वासमभिवर्तंते हंतुंसंमुखमायांति ॥ ८ ॥